



PROCEDURE

time-out, schorsing en verwijdering leerlingen

<i>Beleidsnummer:</i> 20250228 (definitief)		
<i>Route</i>	<i>Rol</i>	<i>Datum</i>
<i>Vosabb</i>	Toetsing	07022025
<i>bmt</i>	Vaststelling	13022025
<i>gmr</i>	Instemming	26022025
<i>cvb</i>	Vorbereiding	05022025
<i>rvt</i>	Informatie	

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Inleiding	3
1. Time-out	4
2. Schorsing	5
3. Verwijdering	7

INLEIDING

Soms is het helaas nodig dat een leerling een time-out krijgt, geschorst wordt of zelfs van school verwijderd wordt. Onze scholen gaan in al die gevallen uiterst zorgvuldig te werk. Op dit gebied sluiten we als stichting aan bij de huidige wet- en regelgeving.

Met bevoegd gezag wordt in dit document het college van bestuur (de bestuurder) van stichting Eduquaat bedoeld. De bestuurder heeft dit protocol opgesteld, besproken met de schoolleiders, juridisch laten toetsen en ter instemming voorgelegd aan de gmr. Het protocol is eenduidig en treedt in werking als er sprake is van ernstig, ongewenst gedrag van een leerling.

Onze uitgangspunten van het beleid 'time-out, schorsing en verwijdering' zijn dat de veiligheid en het welzijn van alle leerlingen en medewerkers altijd op de eerste plaats staan. Dit betekent dat er onmiddellijk actie wordt ondernomen als de veiligheid in gevaar is. De redenen voor een time-out, schorsing of verwijdering en de procedures leggen we duidelijk uit aan de betrokken leerling, ouders/verzorgers en medewerkers.

We werken actief aan het voorkomen van situaties die kunnen leiden tot time-out, schorsing of verwijdering. Dit doen we door problemen vroeg te signaleren en preventieve maatregelen te nemen zoals extra begeleiding of gesprekken. Het beleid voeren we uit op basis van integriteit en verantwoordelijkheid. Alle betrokken medewerkers dienen objectief en eerlijk te handelen bij het nemen van beslissingen over time-out, schorsing of verwijdering. Alle betrokkenen houden de vertrouwelijkheid van de informatie in acht en handelen in het belang van de leerling.

Bij het nemen van maatregelen zoals time-out, schorsing of verwijdering hanteren we het principe van proportionaliteit. Dit betekent dat de zwaarte van de maatregel altijd in verhouding moet staan tot de ernst van het incident of de situatie. Er wordt gezorgd voor een eerlijke en open dialoog waarbij hoor en wederhoor wordt toegepast. Ouders en verzorgers worden nauw betrokken bij het proces. Samenwerking met ouders is essentieel om tot de beste oplossingen voor de leerling te komen.

Wat zegt de Wet Primair Onderwijs (WPO) over schorsen?

Artikel 40c lid 1. Het bevoegd gezag kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week (vijf dagen) schorsen;

Artikel 40c lid 2. Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan ouders bekendgemaakt;

Artikel 40c lid 3. Het bevoegd gezag stelt de inspectie van een schorsing voor een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.

Wat zegt de WPO over verwijderen?

Artikel 40 lid 11. Voordat wordt besloten tot verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleraar. Definitieve verwijdering van een leerling vindt plaats nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorggedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Onder een andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.

Artikel 40 lid 12: Indien tegen het besluit, bedoeld in het eerste lid, van het bevoegd gezag van een openbare school bezwaar is gemaakt, besluit het bevoegd gezag in afwijking van [artikel 7:10 van de Algemene wet bestuursrecht](#) binnen 4 weken gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken.

Artikel 63 lid 2. Indien het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van artikel 40 weigert een leerling toe te laten dan wel een leerling verwijderd deelt het de beslissing schriftelijk en met redenen omkleed toe, middels toezending of uitreiking aan de ouders. Daarbij wordt de inhoud van het bepaalde in het derde lid, eerste volzin, vermeld. Voordat het bevoegd gezag van een bijzondere school op grond van dat artikellid beslist tot verwijdering van een leerling hoort het de ouders van de leerling, onverminderd het bepaalde in dat artikellid. Het bevoegd gezag neemt zo spoedig mogelijk de beslissing bedoeld in de eerste volzin.

Artikel 63 lid 3. Binnen 6 weken na de mededeling, bedoeld in het tweede lid, kunnen de ouders bij het bevoegd gezag schriftelijk hun bezwaren kenbaar maken tegen de beslissing. Het bevoegd gezag beslist binnen 4 weken na ontvangst van de bezwaren. Alvorens te beslissen hoort het bevoegd gezag de ouders.

1. TIME-OUT

De time-out is geen officieel instrument maar kan niettemin bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school. Het is principieel geen strafmaatregel maar een ordemaatregel in het belang van de school. Daarom wordt van een time-out geen apart document gemaakt maar wordt het incident beschreven en opgenomen in het dossier van de leerling.

Van een time-out is sprake wanneer de leerling korter dan één dag het recht op deelname aan het onderwijs wordt onzegd. Een time-out zal normaliter gedurende een schooldag worden opgelegd en slechts gelden voor die betreffende schooldag.

Reden voor een time-out:

Reden voor een time-out is ontoelaatbaar gedrag of een ernstig incident dat het in het belang van de leerling en/of de school noodzakelijk maakt dat de leerling voor een deel of de rest van een schooldag niet deelneemt aan de les of niet op school komt.

Criteria om over te gaan tot een time-out zijn:

1. Dat een leerling dermate (ontoelaatbaar) gedrag vertoont dat medeleerlingen en/of medewerkers zich op school niet meer veilig voelen bijvoorbeeld omdat de leerling fysiek geweld gebruikt, pest, treitert, misbruik maakt van macht, bedreigt, chanteert, discrimineert of aanwijzingen van leerkrachten en/of schooldirectie negeert;
2. Dat een leerling zich schuldig maakt aan vandalisme, zaken vernielt of beschadigt of zeer buitensporig vervuilt.

Hierbij gelden de volgende *procedures/maatregelen*:

- In geval van een time-out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school ontzegd. De time-out is geen officieel instrument maar kan bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school. Het is een ordemaatregel in het belang van de school. De time-out maatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directie van de school;
- Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouders/verzorgers onmiddellijk van het incident en de time-out (inclusief motivatie) op de hoogte gebracht. Als veiligheid voorop staat, en dat zal regelmatig het geval zijn, moet de time-out niet afhankelijk gesteld worden van het wel of niet contact krijgen met ouders. Indien het kind niet wordt opgehaald door de ouders zal de school eventueel maatregelen moeten nemen om het betreffende kind de rest van de schooldag uit de reguliere klassensetting te halen. Voordat het kind de volgende dag weer de klas in komt is er contact geweest tussen school en ouders/verzorgers;
- Van het incident wordt verslag gedaan in het dossier van de leerling. Vervolgens zal de school moeten besluiten of zij de leerling een extra maatregel (schorsing) oplegt of niet;
- Het bevoegd gezag wordt voorafgaand aan een schorsing in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.

Omdat een time-out niets meer is dan een opvoedkundige maatregel en geen strafmaatregel zoals bijvoorbeeld schorsing en verwijdering hoeft de opgelegde time-out niet schriftelijk richting ouders/verzorgers te worden bevestigd. Voldoende is een aantekening in het leerlingendossier. Omdat een time-out ook korter dan een dag duurt worden er meestal geen huiswerkopdrachten meegegeven.

2. SCHORSING

Van schorsing van een leerling is sprake wanneer de leerling tijdelijk het recht op deelname aan het onderwijs wordt ontzegd. Wanneer de ontzegging van de deelname aan het onderwijs minder dan één schooldag omvat, betreft het geen schorsing maar een time-out.

Redenen voor schorsing:

1. Ernstig wangedrag van de leerling waardoor de leerling een ernstige bedreiging vormt voor de orde, rust en/of veiligheid op school;
2. Ernstig wangedrag van de ouders van de leerling, waardoor de ouders een ernstige bedreiging vormen voor de orde, rust en/of veiligheid op school;
3. Een andere grond die het in het belang van de school en/of de leerling dringend noodzakelijk maakt dat de leerling tijdelijk niet deelneemt aan de les of niet op school komt.

Toelichting:

Ad 1: Te denken valt bijvoorbeeld, maar niet uitsluitend, aan herhaalde driftbuien of mishandeling van een medeleerling. Het kan hier gaan om een enkele actie maar ook om een herhaalde actie of om een gedragspatroon.

Ad 2: Te denken valt bijvoorbeeld, maar niet uitsluitend, aan bedreiging van een medeleerling of een medewerker van school.

Ad 3: Andere gronden kunnen zijn: herhaalde les-/ordeverstoring, wangedrag tegenover leerkrachten en/of medeleerlingen, diefstal, beroving, afpersing, geweldpleging, gebruik van alcohol of drugs tijdens schooltijden, handel in drugs of gestolen goederen, bezit van wapens of vuurwerk.

Procedures/ maatregelen:

In geval het voorgevallen incident zeer ernstig is of bij een (volgend) ernstig incident kan worden overgegaan tot een formele schorsing. De wettelijke regeling voor het bijzonder/openbaar* onderwijs is hierbij van toepassing. Hierbij gelden de volgende maatregelen:

- Het bevoegd gezag wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd. Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Tijdens de schorsingsperiode blijft de onderwijsrelatie intact en moet de school ervoor zorgen dat de leerling geen onderwijsachterstand oploopt door bijvoorbeeld de leerling schoolwerk mee te geven die gedurende de schorsingsperiode thuis gemaakt kan worden;
- Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen (denk aan de Doorstroomtoets) wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen, bijv. het wel tot de school toelaten voor het doen van deze toets. Daarnaast kan het beschikbaar stellen van (thuis) studiemateriaal tot de mogelijkheden behoren;
- De schorsing bedraagt (per incident) maximaal één week (vijf schooldagen). Ouders worden schriftelijk geïnformeerd over het besluit tot schorsing. Ook hier geldt dat vanaf twee schorsingsdagen of meer de inspectie zal worden geïnformeerd. Wezenlijk is dat de schorsing aan een maximumtermijn gebonden is. Zij mag geen verkapte verwijdering worden. De termijn van de schorsing wordt zo gekozen dat in het ernstigste geval de school voldoende tijd ter beschikking heeft om een eventuele beslissing tot verwijdering op zorgvuldige wijze voor te bereiden;
- De betrokken ouders/verzorgers worden door de schoolleider schriftelijk uitgenodigd voor een gesprek betreffende de maatregel. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen (*zie bijlage 3*);
- Het schorsingsbesluit wordt schriftelijk opgesteld. Van het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. In het schorsingsbesluit geeft het bevoegd gezag de redenen, de ingangsdatum en de duur van de schorsing aan. Voor de openbare scholen van Eduquaat geldt dat als ouders het niet eens zijn met de inhoud van het schorsingsbesluit, zij binnen 6 weken na dagtekening van het schorsingsbesluit hiertegen in bezwaar kunnen gaan door het indienen van een bezwaarschrift. Voor de bijzondere scholen van Eduquaat geldt dat als de ouders het niet eens zijn met de inhoud van het schorsingsbesluit, zij dit kunnen aanvechten bij de burgerlijke rechter.
- Het schorsingsbesluit en het gespreksverslag worden door de ouders/verzorgers voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen;
- Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan het bevoegd gezag, de ambtenaar leerplichtzaken en de onderwijsinspectie

3. VERWIJDERING

Nadat is gebleken dat meerdere schorsingsmaatregelen niet het beoogde effect sorteren, kan verwijdering als corrigerende strafmaatregel worden toegepast. Verwijdering kan ook worden toegepast als onmiddellijke maatregel naar aanleiding van een ernstige aangelegenheid. Van verwijdering van een leerling is sprake wanneer het bevoegd gezag van Eduquaat besluit een leerling de verdere toegang tot de school te ontzeggen.

Redenen voor verwijdering:

1. *Het niet in voldoende mate tegemoet kunnen komen aan de hulpvraag die de leerling stelt.* Voor leerlingen die al onderwijs volgen op school en bij wie de vraag naar extra ondersteuning is gerezen, geldt dat de school eerst zelf moet proberen de gevraagde ondersteuning te bieden. Voor het bevoegd gezag geldt een onderzoeksplicht ter beoordeling van de vraag of de school aan de ondersteunings-behoefte van de leerling kan voldoen. Hierbij beoordeelt het bevoegd gezag, op basis van de ondersteunings-behoefte van de leerling en de mogelijkheid tot ondersteuning op basis van het schoolondersteuningsprofiel van de school, of zij niet meer aan de ondersteunings-behoefte van de leerling kan voldoen. Als de school de leerling wil doorverwijzen naar een school voor speciaal (basis)onderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) van het samenwerkingsverband vereist.
2. *Ernstig wangedrag van de leerling* waardoor de leerling een ernstige bedreiging vormt van de orde, rust en/of veiligheid op school. Te denken valt bijvoorbeeld, maar niet uitsluitend, aan herhaalde driftbuien of mishandeling van een medeleerling. Het kan hier gaan om een enkele actie, maar ook om een herhaalde actie of om een gedragspatroon;
3. *Ernstig wangedrag van de ouder(s)* van de leerling, waardoor de ouders een ernstige bedreiging vormen voor de orde, rust en/of veiligheid op school. Te denken valt bijvoorbeeld, maar niet uitsluitend, aan bedreiging van medeleerling of een medewerker van school;
4. *Een onherstelbaar verstoorde relatie* tussen school en leerling;

In grote lijnen zijn er vier gronden voor verwijdering van een leerling:

Ad 1: De school kan niet (langer) voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling. De verwijdering is dan vooral onderwijskundig en/of organisatorisch ingegeven. In dit geval is het van belang vast te stellen of de leerling formeel thuishoort in of toelaatbaar is tot het speciaal (basis) onderwijs of dat de leerling thuishoort in het regulier basisonderwijs. Een leerling is toelaatbaar tot het speciaal (basis)onderwijs als het samenwerkingsverband waartoe de school behoort de leerling toelaatbaar heeft verklaard of als het door een instelling van cluster 1 of 2 een toekenning heeft gekregen voor een intensief arrangement. Als die toelaatbaarheids-verklaring/ toekenning aanwezig is maar de ouders of de speciale basisschool weigeren met de plaatsing in te stemmen, dan kan de basisschool alsnog tot verwijdering overgaan. Dit zou dan kunnen betekenen dat het kind 'een thuiszitter' wordt;

Ad 2: Verwijdering op basis van ernstig wangedrag van de leerling. Enkele voorbeelden van wangedrag zijn: overtreding van de schoolregels, agressief gedrag, bedreiging, vandalisme, seksuele intimidatie. Verder moeten lichtere maatregelen hebben gefaald en moet de leerling en/of zijn ouders zijn gewaarschuwd dat bij de eerstvolgende keer van wangedrag tot verwijdering wordt overgegaan. Overigens is in de praktijk gebleken dat verwijdering (formele maatregel) gebaseerd moet zijn op een schoolreglement dat duidelijke grenzen stelt aan het gedrag van de leerlingen (informele maatregelen);

Ad 3: Ook het gedrag van ouders of de relatie tussen de school en ouders kan reden zijn om tot verwijdering over te gaan. In dit geval is het van groot belang dat er gedragsregels zijn hoe de school met wangedrag omgaat en wanneer de grens van verwijdering is bereikt. Dit kan worden gepubliceerd in de schoolgids. Belangrijk is echter dat de voorzieningenrechter niet alleen verlangt dat het om een ernstig verstoorde relatie gaat, waarvan het niet aannemelijk is dat herstel te verwachten is, maar ook dat de verstandhouding een negatieve invloed moet hebben op 'het ordelijk functioneren van de school'. Het onderwijsproces zelf zal er dus onder te lijden moeten hebben en niet alleen voor de leerling zelf, maar ook breder;

Ad 4: Verwijdering vanwege gedrag dat in strijd is met de grondslag van de school. Deze verwijderingsgrond geldt alleen voor de bijzondere scholen binnen Eduquaat.

Procedures/ maatregelen:

Verwijdering van een leerling is een maatregel die het bevoegd gezag slechts in het uiterste geval en dan nog uiterst zorgvuldig neemt. Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school kan worden overgegaan tot verwijdering.

1. Alvorens tot verwijdering over te gaan zal het bevoegd gezag in ieder geval de mening vragen van de schoolleider, het team en/of de betrokken groepsleraar en de Inspectie van het Onderwijs. Geven deze (vastgelegde) gesprekken geen aanleiding om een laatste keer te proberen de situatie op te lossen, dan wordt door het bevoegd gezag formeel tot verwijdering besloten en wordt de verwijderingsprocedure in gang gezet. Eerst wordt besloten tot een voornemen tot verwijdering, daarna wordt een besluit tot verwijdering genomen. Voor de definitieve verwijdering heeft de betrokken school het (wettelijk verplichte) onderwijskundig rapport over de leerling opgesteld.
2. Ouders worden schriftelijk uitgenodigd voor een gesprek over het voornemen van de school om over te gaan tot verwijdering. Het bevoegd gezag en de ouders zullen in de voorgaande periode wellicht al met elkaar gesproken hebben. Door dit gesprek weten de ouders dat het bevoegd gezag niet langer bereid is de oplossing op de huidige school te zoeken en dat er een nieuwe fase in werking treedt die op verwijdering is gericht. Het bevoegd gezag onderbouwt het voornemen tot verwijdering en geeft aan waarom het belang van de ouders en de leerling moet wijken voor het belang van de school. In het gespreksverslag wordt de reden en het doel van het gesprek vastgelegd.

Ook de verdere procedure en de mogelijkheden voor ouders om bezwaar te maken op de schriftelijke mededeling en het definitief besluit tot verwijdering wordt het verslag opgenomen. Het gesprek dient aldus om van de ouders te vernemen wat zij van de voorgenomen verwijdering vinden. Een gesprek voordat wordt overgegaan tot een besluit waarbij het voornemen tot verwijdering wordt medegedeeld is voor de openbare scholen van Eduquaat niet verplicht, maar wordt wel altijd gehouden. Dit draagt bij aan de zorgvuldigheid van het besluitvormingsproces binnen Eduquaat.

3. Vormt het gesprek met de ouders geen aanleiding van het voornemen tot verwijdering af te zien, dan wordt dit door het bevoegd gezag schriftelijk en onderbouwd bevestigd aan de ouders en het personeel, met verwijzing naar het horen. Dit is wettelijk niet verplicht, maar het bevordert wel de zorgvuldigheid van de besluitvorming.
4. Voor alle gronden van verwijdering geldt dat het bevoegd gezag slechts definitief tot verwijdering kan overgaan als een andere school bereid is de leerling toe te laten. Dit betekent dat het bevoegd gezag een resultaatsverplichting heeft en op zoek moet naar een andere school die de leerling wil toelaten. Het bevoegd gezag zal zich niet alleen beperken tot de openbare scholen van de stichting. Bijzondere scholen dienen zich evenmin te beperken tot de eigen denominatie.

Voor alle bevoegd gezagsorganen geldt dat zij zich evenmin beperken tot scholen die bij het eigen samenwerkingsverband zijn aangesloten. Alle scholen die op een redelijke afstand van de eigen school zijn gelegen zullen door het bevoegd gezag worden benaderd. Kan het bevoegd gezag geen andere school vinden, dan geldt dat het bevoegd gezag het definitieve verwijderingsbesluit niet kan nemen. Pas als het bevoegd gezag een andere school heeft gevonden die de leerling wil toelaten, kan het bevoegd gezag het definitieve verwijderingsbesluit nemen.

5. De leerplichtambtenaar moet worden geïnformeerd over de beslissing tot verwijdering. Als er een geschil is over de verwijdering van een leerling, kunnen ouders ervoor kiezen een bezwaarprocedure te volgen of andere wettelijke stappen te nemen. Zo kunnen ouders tegen een verwijderingsbesluit bezwaar aantekenen bij het bevoegd gezag. Ouders moeten binnen 6 weken nadat het verwijderingsbesluit is genomen, het bezwaarschrift indienen bij het bevoegd gezag. Vervolgens dient het bevoegd gezag voor bijzondere scholen binnen 4 weken na ontvangst van het bezwaar een beslissing op het bezwaar te nemen. Voor openbare scholen geldt dat de beslissing op het bezwaar moet worden genomen binnen 4 weken nadat de termijn voor het indienen van het bezwaar is verstreken. Tegen de beslissing op bezwaar die het bevoegd gezag heeft genomen, kunnen ouders van wie de leerling op een openbare school zat, in beroep gaan bij de bestuursrechter. Voor ouders van wie de leerling op een bijzondere school zat, geldt dat zij de beslissing op bezwaar kunnen aanvechten bij de burgerlijke rechter.

